

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 105.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 3. JULIJA — THURSDAY, JULY, 3, 1924.

LETNIK XXXIII.

Katoliški shod v New Yorku.

(Poroča Rev. P. Benigen.)
(Konec.)

Poglejte Mr. Grdino, našega kralja Matjaža, četudi nima njegove brade, a ima njegovo junaško srce, pogledajte ga pravim, kako se mu samo smehljaja. In se mu lahko, ker skrajno vzhodna fronta stoji, kakor en mož z njim. Da, Mr. Grdina, Vi ste naš kralj Matjaž, mi pa hočemo biti Vaša vojska, a ne speča, spali smo že predolgo. Kar zatrobite: V boj, v boj! in cela zvesta armada bo s stisnjeno pestjo skočila pokonci, na čelu ji njujorški kor, kor kranjskih Janezev, pred katerim šest jih pade kjer porine. Potem bomo pa za stegnjenim liberalizmom likof pili. Bog daj da kmalu!

Naša trobojnica, reče g. predsedat. papolala je po New Yorku, oznanjajoč naš slovenski dan. Veličastno se je vršil naš prvi slovenski katoliški shod v New Yorku. Zahvala prirediteljem, predsedniku, vsem. Bog in narod in Bog vas živi!

Krepko zapoje brooklynsko pevsko dr. Danica in nato prečita P. Benigen naslednje resolucije, katere poslušajo navzelo predstavljajo Mr. A. Jakopiču, ki je tako izvrstno spolnil svojo častno službo, kakor tudi vsem udeležencem, ki so s toliko vnemo poslušali govornike in toliko časa vstrajali, zaključili prvi slovenski katoliški shod v New Yorku. (Nato so se prečitale rezolucije, ki so bile enoglasno sprejete.)

RESOLUCIJE

prvega slovenskega katoliškega shoda v New Yorku dne 25. maja 1924.

1. Mi udeleženci kot katoliška armada ob tej priliki slovesno izjavljamo, da hočemo po vzgledu naših pradedov vedno zvesto in krepko stati ob strani naše Matere Cerkve in njenega poglavarja, tem zvesteje čim besneje se ju napada.

2. Slovesno zagotavljamo, da hočemo biti vsikdar zavedni in odločni katoličani v mišljenju in življenju ter da si ne bomo več mirno pustili blati svoje najdražje svetinje, vere naših mater.

3. Mi, kar nas je članov naše slavne K. S. K. Jednote, posebej obljublamo, da hočemo biti vselej in povsod dobri in poslušni otroci te naše dobre matere, čuvati njeno čast in njen katoliški značaj.

4. Istotako mi posebej obljublamo, da hočemo ob vsaki priliki vse storiti za vedno lepši procvit naše drage matere K. S. K. J., možje med možmi, žene med ženami, dekleta med dekletami; saj vemo, da čast matere je čast otrok.

5. Me slovenske matere obljublamo, da se bomo vedno zavedale, da smo hčere vernih slovenskih mater ter skušale svoje otroke tako vzgajati kakor smo bile same vzgojene, v ljubezni do Boga in do Marije.

6. Me slovenska dekleta se sicer ne zavezujejo, da bomo

vedno avbe in ahtohe nosile; pač pa se zavežemo, da hočemo tudi v naši novi domovini ohraniti zlata in verna srca slovenskih deklet.

7. Mi udeleženci katoliškega shoda z ogorčenjem obsojamo vse naše verske odpadnike, ki preklinjajo tisto, kar so nekdanj blagoslovljali. Da, da! Črna zemlja naj pogrezne, tega kdor odpada. Dalje tudi ogorčeno obsojamo zahrbtno napade na naš prvi slovenski katoliški shod, ki so bili objavljeni v znanem razdiralnem časniku.

8. Naše geslo v prihodnje bodi: Katoličan spada samo v katoliško društvo; katoličan pa bodi vsak ne samo po imenu, ampak tudi s srcem in s praktičnim krščanskim življenjem.

9. Majniška Kraljica naj sprejme te naše sklepe in izprosi, da ostanejo trdni kakor so naše gore.

Veselo poročilo pogrešanega brata.

Milan, Italija. — Pred štidesetimi leti je šel neki človek z imenom Valla od doma. Od tega časa pa do sedaj ni nihče nič o njemu vedel in ne slišal, tako da so ga imeli za pogrešanega. Pred kratkem so se pa iskali po milanskem časopisju sorodniki zgubljenega brata in tudi našli, sestro Marija Valla Rampini vdova, stara 77 let in enega brata v starosti 80 let. Pogrešani brat je bil v Južni Ameriki, kjer je prišel do premoženja, sedaj je pa umrl in ker nima svojih potomcev, sta še živeča sorodnika edina dediča velike zapuščine \$4.800.000.

\$8.500.000 za Jude v Palestini

Pittsburgh, Pa. — Zionsstovska organizacija v Ameriki je nabrala svoto \$8.500.000 za domačije judovskih družin v Palestini, pod mandatom Britanije. V Ameriki je 17 organizacij, katere delajo v prid judovskim družinam v Palestini.

Umor za dvajset dolarjev.

Chicago. — V pisarni garaže na 524 East 63. cesti je našel šofer Josef Simon, truplo, nočnega čuvaja, poleg njega pa veliko kladivo, s katerim je bil usmrten. Napadalec je vzel iz registra \$20.00, moral pa je tudi rabiti kladivo, da je prišel do denarja, ker je bil register razbit. Pri truplu čuvaja so našli v žepu še nabiti samokres, zato se domneva, da je ropar prežal na svojo žrtev in ga udaril iz zasede v temi, tako da čuvaj ni imel prilike se poslužiti orožja.

POZOR!

Ker pade 4. julij državni praznik, obletnica Naše Nedovnosti na jutrišnji dan petek, naš list A. S. in Ed. ne bo izšel na ta dan. Prihodnja številka izide zopet prihodnji torker dne 8. julija, kar naj služi v blagohotno obvestilo cenjenim naročnikom.

Uredništvo A. S. in Ed.

RAZNE VESTI.

— Atene. — Gen. Tramar, poveljnik čet sedanje vlade v Albaniji, je bil po zavezniških pobeglega bivšega min. preds. Ahmed Zogota umorjen.

— Dunaj. — Kancelar Seipel, kateri je bil napaden, kakor se je poročalo, je dne 30. junija bil prvič zopet toliko boljši, da se je peljal na sprehod z avto. Povsod po ulicah, kjer ga je ljudstvo spoznalo, je bil burno pozdravljen.

— Honolulu. — Generalni državni pravdnik Matthewman, je rekel, da prebivalci na Filipinah, nimajo volilne pravice, on jih ne pripozna za državljane, izjema je le, da tisti, ki je služil v armadi Zdr. držav, lahko voli.

— Chicago. — Pet dni pogrešanega Josef K. Shamou-sky, 33 let starega, živeč na 2131 Cortez St. so sedaj potegnili utopljenega iz jezera blizu Calvary pokopališča.

— Honolulu. — Meksikanska vlada je dala Japoncem v vednost, da jim ne bo delala nobenih težkoč, za nase-ljevanje v Meksiko.

— Arnold Park, Ia. — George Livingston, lastnik garaže, je pomagal pri avtomobilu, kateri se je zaletel v drog telefonske napeljave, pri tem pa prišel v dotiko z žico in bil na mestu mrtev.

— Riga, Litvinsko. — Iz Moskve poročajo, da so se pojavili slučajni kolere. Več sto oseb je že obolelo, oblasti pa ne dajo resnice v javnost glede smrtnih slučajev, ker se boje panike med ljudstvom.

— Los Angeles, Cal. — Po Gray Lake so se vozile tri osebe s čolnom. Dve ste bili ženski in eden moški. Med veslanjem se pa prime na veslo kača, katera je bila navadna vodna in nestrupena.

Ženske, ko zagledajo tako veliko zverino so postale histerične in poskačejo v vodo. Ker pa ni bila nobena večja v plavanju, so se začele potapljati, njih spremljevalec skoči na pomoč, prijelo so se ga pa tako krčevito za vrat, da si ni mogel pomagati in tako so vsi trije našli hladen grob.

— Mgrath, Alaska. — V Kuskokwim okraju, je neki rudar prav nevarno obolel. Zdravniške pomoči pa tukaj ni, do prve bolnišnice se pa rabi s sanmi 10 dni, tako se je udal v voljo božjo in potrpežljivo čakal na smrt. V tem kraju se je pa vstavljal poštni letalec Ben Eielson, hitro so se pogovorili in čez par ur je bil rudar že v zdravniških rokah v bolnišnici v Fairbanks, katero mesto je oddaljeno od tega okraja 200 milj, od koder že poročajo, da se bolniku stanje boljša.

— V bližini Buda, Ill. je trčil Burlington brzni poštni vlak štev. 8, v vlak štev. 2, na progi proti Chicagi, kjer je bilo 7 mrtvih in 15 ranjenih. Sunej je bil tako močan, da je vrgel zadnji voz od vlaka štev. 2 na vlak štev. 8.

— Matton, Ill. — Russel McDaniel star 18 let, je bil na mestu mrtev, ko je bil pri baseball igri zadet od žoge na senca.

JAPONCI VRGLI AMERIKANSKO ZASTAVO RAZPOSLOPJAJA NAŠEGA POSLANIKA V TOKIO.

Letaki pozivljajo Japonce naj ne pozabijo dan 1. julij.

— Tokio. — Amerikanska zastava, ki je plapolala na posloplju našega poslanika v Tokio, je bila od nekega japonskega fanatika odrezana od svojega mesta. Policija je takoj storila potrebne korake, da se najde storilec.

Po celi Japonski se vrše demonstracije radi nove izključilne postave. Molitve in zborovanja celega naroda, so bile napovedane za dan 1. julija, ko stopi v veljavo postava, katera je tako močno ranila čast japonskega naroda.

— Vsi časopisi so polni proti amerikanke vsebine. Na vseh brzojavnih in telefonskih drogih so nalepljeni letaki, kateri pozivajo narod, naj ne pozabi dne, katerega je Amerika pritislila Japonski pečet sramote.

Dvoboj poslanca in urednika v Italiji.

Bergamo, Italija. — Poslanec Zilocchi in Beratto, prednik nekega lista sta imela dvoboj, radi nekega članka v listu, za katerega je bil Beratto odgovoren. Ranjen je bil urednik, sporazum pa se vzlic temu še ni dosegel.

Nemčija sprejela zavezniško vojaško kontrolo.

Berlin. — 30. junija. — Danes je sprejela Nemčija, vojaško kontrolo zaveznikov. Francosko-angleška misija bo pričela takoj z investigacijo, katera bo kakor upajo končana do meseca septembra. Herr Stressemann, je pojasnil stališče Nemčije in rekel, da je smešno trditi o kakemu militarizmu v Nemčiji, ravnotako o takozvani tajni militarni organizaciji ni govora.

Otrok zgorel.

Chicago. — Mrs. White, 3211 Polk St. Chicago, je šla v trgovino, doma je pa pustila brez varstva štiriletnega sinčka William in 9 mesecev staro deklico. Na nepojasnjeno način je pa izbruhnil v hiši ogenj. Neki policaj se je ravno mimo peljal na polični železnici in takoj ko opazi ogenj skoči iz kare ter hiti v drugo nadstropje od koder je prišel dim. Ko udere v stanovanje, katero je že bilo napolnjeno z dimom, vidi kako si mali William prizadeva svojo baby sestro dvigniti s stola. Ni mu pa bilo mogoče drugega storiti, kakor dečka prime, kateri je že bil ves opečen in zbeži na varno. Mala deklica je zgorela, William in policaj, kateri pa ni povedal imena sta pa zelo opečena.

— Neapelj. — Ognjenik Etna je zopet začel z vso silo delovati. Velika množina lave se vali iz žrela, spremeljena z bobnenjem, plinom in dimom.

Iz Jugoslavije.

SLOVENSKA KRVAVA NEDELJA. BOJ Z REVOLVERJI IN GRANATAMI. SEDEM MRTVIH. STRAHOVLADA ORJUNAŠEV. POKOLJE ZAKRIVILA SEDANJA BELGRAJSKA VLADA. (Izvirno poročilo.)

Nedelja z dne 1. junija t. l. bo zapisana v zgodovini slovenskega naroda s krvavimi črkami. Še pozni rodovi bodo govorili o "Slovenski krvavi nedelji" in se začudeni povpraševali, ali je bilo mogoče v tem prosvetljenem času vprizoriti "Trboveljsko krvoprelitje?"

Danes, ko to pišem, počivajo nesrečne žrtve že pod hladno rušo, razdražene strasti so se nekoliko umirile in sodna preiskava je že tudi, vsaj deloma, razčistila megleno ozračje, ki je ležalo v prvih dneh splošnega razburjenja nad slovensko javnostjo. Zato bo tudi moje poročilo mirno in objektivno.

Omenjeno nedeljo se je vršilo v Trbovljah ob Savi slavnostno razvije prapora trboveljske Orjune. "Orjuna" je slovenska "Organizacija jugoslovanskih nacionalistov." Podobno društvo je na Hrvaškem "Hanao" — Hrvatska narodna obrana — med Srbi pa "Srnao." Med Slovenci se je pojavila Orjuna pred dvema letoma, z lanskim letom je tudi začela izdajati lastno tedensko glasilo, "Orjuna" imenovano. Svoje delovanje je Orjuna doslej osredotočila predvsem na mesta in trge, torej na kraje, kjer imajo demokrati nekaj pristašev; dejansko namreč ni Orjuna drugega kakor nekaka "avantgarda" Pribečevića in njegovih somišljenikov. "Avtonomist" z dne 6. junija Orjuno takole označa: "Ta organizacija, ki ji pripadajo predvsem mladi ljudje, hoče širiti med južnimi Slovani misel, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi en sam narod, da moramo dosledno temu tudi živeti v eni državi, ki bodi centralistično urejena, baš zato, ker smo en narod ena država. Vsa ta ideologija je v popolnem skladu s programom "Jugoslovanske demokratske stranke."

"Orjuna" sama pravi, da ni politična stranka. Vendar pa uživa razne predprave pred drugimi podobnimi organizacijami. Vidna predprava "Orjunašev" pred drugimi državljani je v tem, da imajo pravico posesti in nošnje orožja. Imajo tudi svojo uniformo: črno srajco, kapo s perjem in usnat pas za revolver in granate.

Tako je torej došlo v Trbovlje z ljubljansko vojaško godbo na čelu do 800 Orjunašev in Orjunašic. Od kolodvora do trga, ki leži dobre pol ure stran, se je razvil sprevod, pred katerim je korakala godba in 8 zastavonošev s praporci. Izprva se je vršilo vse redno in mirno. Ko pa je dospel sprevod v bližino Rudarskega doma, ga je začela gruča ondi zbranih komunistov obsipati s klici: "Pfu Orjuna, Doli z Orjuno!" Nekaj komunistov se je tudi navalilo na orjunske praporščake in jim hotelo iztrgati zastave. Ta ročni komunistični napad se je zgodil vsled maščevanja; ne-

deljo poprej, ko so komunisti korakali po Zagorju, so skočili med nje ondotni Orjunaši in jim iztrgali eno zastavo. V trenutku navala na zastave je padlo več revolverjskih strel in dve ročni granati. Kdo je začel prvi streljati, do danes še ni uradno ugotovljeno. Komunisti dolže orjunaše, orjunaši pa komuniste. Občinstva se je polastila silna panika, ker se je razvila v hipu prava bitka, ki je trajala par minut, se je godba in občinstvo razpršilo na vse strani. Godala so bila vsa stolčena in uničena. Krvavi spopad je zahteval 7 žrtev — tri orjunaše in štiri komuniste. V vrstah orjunašev so obležali smrtno zadeti: Žarko Boltavzar, pošiljniški uradnik iz Sp. Šiške, France Šlajpah, farmaceut iz Ljubljane, in Stanko Žnidaršič, orjunski čelnik v Ljubljani, doma pa v Matenji vasi pri Prestranku na Krasi. Izmed komunistov pa so padli: Albin Fric, 27 let star delavec, Jakob Ozebek, 60 let star rudar, Ivan Rozina, 70 let star, Jožef Zupanc, 36 let star delavec. Ozebek in Rozina sta bila ustreljena popolnoma slučajno, ne da bi se bila udeležila demonstracij. Prvi je prijel taktir po cesti od mase, drugi pa je šel po kruh. Več orjunašev in komunistov je bilo tudi lahko in težko ranjenih.

(Konec prihodnjič.)

Žalostna smrt avijatikov.

Nashville, Tenn. — Kaptan A. Truello in njegov mehanik korporal Boyd Copeland iz Nortonfield, Columbus, Ohio, sta se dvignila z letalom v zrak. Malo časa sta se nahajala v zraku, ko se letalo uname in pade goreče na zemljo, pod sebe pa pokoplje nesrečna letalca, katera so vzeli iz pod razvalin — mrtva.

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:
500 — Din. \$ 6.50
1.000 — Din. \$ 12.65
2.500 — Din. \$ 31.50
5.000 — Din. \$ 62.50
10.000 — Din. \$ 124.00

100 — Lir. \$ 5.10
200 — Lir. \$ 9.85
500 — Lir. \$ 23.75
1.000 — Lir. \$ 46.25

Pri pošiljstvih nad 10.000 Din. in nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljave nakazujejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljave naslovite na—SLOVENSKO BANKO—ZAKRAJŠEK & CEŠAREK—70—9th AVE., NEW YORK, CITY

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasov na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Dan neodvisnosti.

Dne 4. julija 1776. je takozvani "Kontinentalni Kongres" sprejel Izjavo Neodvisnosti (Declaration of Independence), in s to izjavo je trinajstotica kolonij prenehala biti podložna Angleški in postala zveza svobodnih in neodvisnih držav. "Fourth of July" je raditega rojstni dan te velike republike in se od 4. julija 1776. datirajo vsi ameriški državni dokumenti. Ko Predsednik Združenih Držav podpiše letos kako javno listino, se ista na koncu glasi: "Podpisana v Gospodovem letu 1924. in v letu naše Neodvisnosti 148."

Kontinentalni Kongres je zboroval v Philadelphiji in že začetkom l. 1776. je mnogo delegatov dobilo nalog od svojih volilcev, naj glasujejo za formalen proglas neodvisnosti. Kolonije Massachusetts, New Hampshire in South Carolina so že poprej ustanovile neodvisne kolonijalne vlade. Dne 15. maja 1776 je Kongres sprejel resolucijo, ki pozivlja vse druge kolonije, naj sledijo temu primeru. S tem je bila pripravljena pot za glasovito resolucijo, ki jo je predložil Richard Henry Lee iz Virginije:

"Da te Združene Kolonije so in po pravu smejo biti svobodne in neodvisne države; da so one rešene vsake podložnosti britanski Kron, in da vsaka politična vez med njimi in Veliko Britanijo je in sme biti popolnoma pretrgana; "Da je umestno, da se takoj ukrene potrebno za sklepanje zavez z inozemstvom;

"Da se pripravi načrt konfederacije (zveze) in predloži poedinim kolonijam v pretresovanje in odobritev."

Dne 10. junija je Kongres imenoval odsek, ki naj sestavi izjavo neodvisnosti; k temu odseku so spadali Thomas Jefferson, Benjamin Franklin, John Adams, Roger Sherman in Robert Livingston. Odsek je podal svoje poročilo dne 28. junija. Dne 4. julija 1776. so delegatje dvanajstih kolonij sprejeli predloženo izjavo, dočim je New York dodal svoj glas dne 9. julija.

Težko je dandanes predstavljati si, koliko poguma je bilo treba tedaj za tak usodepolni korak. Dežela je bila majhna in slabotna; imela je približno tri milijone prebivalcev in treba se je bilo boriti proti mogočnim kraljevini, pravcatemu svetovnemu imperiju. Vrh tega, večina prebivalcev je bila angleškega rodu ali pokoljenja in treba je bilo zato precej težke notranje borbe, da se pretrga vozi iz izviro domovino in z njo vojskuje. Izredno dosti poguma je bilo treba za podpisne izjave neodvisnosti, kajti Angleška jih je smatrala za upornike, ki naj bodo ustreljeni, čim se ulovijo. Pravijo da, ko je eden izmed podpiscev, Charles Carroll, vzel pero v roko, da pristavi svoj podpis, mu nekdo zasepeče: "Lahko za Vas; vi niste v nevarnosti, ko je toliko teh Carrollov, da Vas angleški kralj ne bo mogel nikdar zaslediti." Na to vzklikne Carroll: "Jaz mu pokazem" in pristavi k svojemu imenu "iz Carrolltona." Dejstvo je, da se še danes more čitati na izvirnem dokumentu njegovo ime "Carroll of Carrollton." — "John Bull lahko čita moje ime brez naočnikov," je vskliknil John Hancock in se podpisal s tako jasnimi in velikimi črkami, da se njegovo ime na izvirnem dokumentu more čitati iz večje daljave kot druga. To je oni sami Hancock, ki je predsedoval kongresu in ki je nagovoril delegate z besedami: "We must hang together" (Moramo držati skupaj — pravzaprav dobesedno: Moramo viseti skupaj). Na kar je dovtipni Benjamin Franklin vzkliknil: "Drugače bomo viseli vsak posebej."

Ko proslavljamo rojstni dan ameriškega naroda, se dostikrat pozablja, da Izjava Neodvisnosti ni le dokument narodne važnosti, ampak, da je ta svečani proglas imel vpliv na razvoj vsega sveta. Dandanes se načela, izražena v Izjavi, zdijo nam kot samoobsebi umevna. Ali l. 1776. so ona značla predrzno izzivanje tedanjih vladnih sistemov. Od 4. julija 1776. se iz Izjavo Neodvisnosti začne doba hitrega propada fevdalizma, monarhizma in aristokracije. Izjava Neodvisnosti je po vsem svetu opogumila srca ljudstva, borečega se za svobodo. Ne pozabimo, da je francoska revolucija izbruhnila še le 13 let kasneje in da je tedaj ljudstvo po Evropi komaj sanjalo o kaki demokraciji. Ko se zavedamo vsega tega, si potem vsaj nekoliko predstavimo, kako so besede Izjave donele tedaj v ušesih mogočnejšev in zatiranecv in kak dalekosežen vpliv so imele na razvoj ljudovlade; na primer, te-le besede: "Smatramo te resnice kot samonasebi umevne, da vsi ljudje so ustvarjeni kot enaki; da jih je Stvaritelj obdaril z nekaterimi neodtujljivimi pravicami; da izmed teh pravic so življenje, svoboda in doseganje sreče; da v zavarovanje teh pravic so se na svetu ustanovile vlade, katerih pravična oblast izvira iz privoljenja vladancev."

Ti stavki so bistvo pravega amerikanizma. Označevali so smrt kraljevskih samovlad, privilegijev vsled rojstva in nasledništva, vseh vlad v korist privilegirancem.

Načela, ki jih vsebuje Izjava Neodvisnosti, so privabila na ameriško obal milijone iz vsake dežele Evrope in jih spremenila v dobre Amerikance. Tukaj vsi oni, ki so iskali zavetišče iz političnega ali socialnega zatiranja ali, ker niso imeli doma prilike pokazati svoje zmožnosti, so našli pravo domovino in dostikrat bogato plačilo za svoje delo in podjetnost. Ko se je dežela bolj razvila in postala bolj obljubljena, je borba novodošlecev za vspeh postala težavnejša, ali zanikati se ne more, da se je milijonom posrečilo doseči položaj v ameriškem življenju, kakršnega v rojstni domovini ne bi nikdar mogli doseči. To je razlog, zakaj Združene Države nimajo bolj udanih in lojalnih državljanov kot one, ki so tujerodci, in zakaj Združene Države kljub zmesi vseh narodnosti so bolj edinstvena zemlja kot druge dežele. Zato se "četrti julij" ne proslavlja nikjer tako odkritosrečno kot med tujerodnimi državljani. In to je navsezadnje naravno. Ko je nekda neki paglavec prekinil slavnega patrijota Carl Schurz-a in mu očital, da je tujerodec, je ta-le hitro odvrnil:

"Priatelj, jaz ne razumem, zakaj se toliko bahate; vi ste se rodili tukaj in ne morete si kaj, da ste Amerikanec; ali jaz sem pokazal, da sem si izbral to veliko zemljo, da postanem njen državljan."

Cleveland, Newburg, O.

Če rečemo, da je bila procesija sv. Rešnjega Telesa zadnjo nedeljo nekaj krasnega, je s tem le mali del resnice povedano. Že samo vreme je bilo tako prijetno, prav tak dan, kakor ga je človek vajen na "sv. Telesa". Zrak, celo pri nas v sredini dimnikov, je bil čist. Dež, ki je v noči pred praznikom blagoslovil zemljo je tudi zrak izčistil in solnce se je smehljalo prijazno, skozi čisto podnebje na zemljo. Ljudstva se je nabralo več kakor pa kedaj poprej. Korakali so po štiri in štiri in še se je procesija raztezala daleč po ulici. Ceste so bile osnažene in prazne, pripravljene za spreved. Vse skozi ob cesti pa so bila posajena mala drevesca, na katerih so krasno gibale ameriške zastavice. Kapelice so bile tako lepo okinčane, da se je moralo vsakemu dopasti. Še tujci, ki mogoče še niso videli kaj takega, so se pohvalno izražali o njih. Iskrena zahvala vsem onim, ki so te kapelice preskrbeli. Hvala tudi cerkvenim in drugim možem, ki so že v soboto delali in pripravljali za slavno praznika. Bog plati stotero! Tudi pevcem in pri trovalcem, maršalom, šolskim sestram, dekletom in sploh vsem drugim, ki so storiili kaj za čast božjo. Zelo veliko je storil Frank Snyder, ki je velike napise segajoče čez celo cesto, sam izdelal. Delal je že dolgo poprej na njih. Iskrena hvala mu! Tako velika in krasna slavnost je mogoča le tam, kjer so ljudje pripravljeni žrtvati čas in denar. Da naši farani povečini veliko žrtvujejo za čast božjo, je bilo razvidno iz krasnih in velikanskih priprav zadnjo nedeljo. Marsikateri se je čudil visokemu mlaju s košatim zelenim vrhom in z veliko zastavo na vrhu, vse skupaj 70 čevljev visoko. To je bilo delo John Ferfolija and Co. Šli so celo notri v Bricksville, da so dobili vrh. Matevž Gorišek "Veliki," jim ga je dal.

Popoldne se je vršila slavnost polaganja ogelnega kamna, za novo cerkev. Vse je bilo na nogah. Naši fantje iz Holy Name band, dasi še le nekaj mesecev na novo organizirani so igrali jako dobro. Dobro! le tako naprej! Monsignor Pfeil, kateremu so naše slovenske razmere dobro poznane, je povedal, kako so prvi Slovenci začeli z Rev. Father Hribarjem v njegovi kapeli pred 30. leti. Povedal je tudi kako krasno so njih pokrajine v starem kraju, kjer iz mnogih hribov in gorazrejo mirne bele cerkve na krasne doline in vasi. Vse to je opazil sam iz poti skozi Kranjsko deželo. Father Hribar, slovenski govornik, je omenil, kako je pred 30. leti prihajal sem v Newburg, celo po noči, ko so ga Slovenci klicali k bolnikom. Rekel je tudi, da so Newburški Slovenci napredovali največ radi tega, ker niso bili preveč "napredni." To se pravi, ker so držali pametno skupaj in niso zavrgli svoje dedščine sv. vere.

Predno je bil kamen blagoslovljen je bil postavljen že na odkup. Že poprej se je pokazalo navdušenje za odkup ogelnega kamna, ko je Mr. J. Jančar podaril \$200.00 zanj. Držal ga je do teden pred polaganjem, ko se je oglašil Mike Muhič iz Buckeye Rd. in je ponudil \$500.00, v nedeljo pa se je tik pred polaganjem oglašil Frank Kužnik Jr. in je ponudil \$600.00. Muhič mu ga je zopet vzel za \$700.00. Toda Frank se ni dal ugnati in je zavalil "\$800.00," in tako je njemu ostal. To je čast našim fantom. Večkrat smo slišali poprej naše starejše reči, "kadar nas ne bo, bo cerkev brez podpore." Tukaj se je pa pokazalo, in zadnjo leto že večkrat tako, da tudi

Krščeni cigan.

Rosegger — Jos. Volc:

(Konec.)

Na gmajni je bila videti še kri, tam jo je zaklal, da jo je lažje odvedel.

Zvečer šele so se vrnili hlapci od zasledovanja: "Pri takem je vsaka dobrota zastoj, cigan je cigan!" To je bilo vse, kar so vedeli povedati o hudodelcu. Drugače pa o njem niso nič slišali in nič videli.

"Samo to bi še rad doživel na svetu," je dejal gospodar, "da bi videl tega lumpa viseti."

"Kolikor ga jaz poznam, svojemu botru te želje že ne bo spolnil," je pripomnil pastir, ki je imel precej hud jez.

Najbolj tiha je bila še domača hči. Nihče ni videl, ali je ta reč kaj peče ali nič.

Ko je nekega dne sedela ob kolovratu sama, je stopil pastir pred njo, sedel k nji in rekel dolgočasno in na videz leno: "Rad bi vedel, ali bomo to zimo čisto brez svinjskega?"

"Ali je tebi toliko na jedi?" ga je vprašalo dekle.

"Jesti je že lušno, posebno, če je kaj dobrega," odgovori fant. "Kadar ne bom nič jesti imel, si bom že eno izbral. No ja, ko pravijo, da zaljubljeni ljudje veliko ne jedo."

Dekle se je zasmajalo.

naši ameriški Slovenci znajo ceniti delo, katero vrši cerkev, treba jim je le pokazati pot in način. Treba jih je tako naučiti, pa bodo trdnjši stebri, kakor pa marsikateri drugi, ki ga zmaže vsaka smrdljiva sapa iz Chicaškega Prosvetnega "Stock Yarda." Naši fantje in dekleta so zadošči izobraženi, da morejo tudi sami misliti, ceniti in kritizirati. Za krive preroke se ne zmenijo. Mi smo ponosni na nje, ker vemo, da so pravi Amerikanci, pristni Slovenci in neomahljivi katoličanje.

Hvala tudi vsem drugim, ki so kaj storili v prid te slavnosti. Bog naj jim plati obilo za veliko požrtvovalnost!

Zvečer so pripravile dekleta malo zabavo v dvorani Narodnega Doma v prid cerkve in povabile vse, da se malo poveselijo. Na programu je bilo več zanimivih točk, seveda, najbolj zanimiva za mlade je vedno godba, po kateri se da stopiti. Hvala dekletom za njih trud!

Sedaj gre stavba cerkve hitro naprej in se vidi, kakor, da bo kapela res dovršena in opremljena za dan farnega patrona, 10. avgusta. Nove ogrlje, pri graditvi katerih se bo porabilo tudi od starih, kar je mogoče, so že tudi v delu. Stare bi ne mogli postaviti v kapelo, ker so previsoke, tudi je temeljiti popravo — predrag. Nove bodo nižje, bodo pa izdelane po najnovejši metodi, vse na elektriko.

Ko pride dan blagoslovljenja bodo zabobnele in bučale tako, da se bo tresla cerkev. Za ogrlje, bo skrbelo Kat. Pev. Društvo Slovenija, ki oskrbuje cerkevno petje. Iskrena hvala društvu za to! Društvo Slovenija bode imelo piknik v ta namen 6. julija v novih "Liby Gardens" v Randall. Poglejte za prostor že naprej, da boste vedeli kam se obrniti, ko pride dan. Ta prostor je zelo krasen, obdan od gozda na vsih straneh, in precej na samem. Prostor se nahaja južno od Randalla, malo od Center Rd. na desno, ko greste proti Bedfordu. Pripravite se za to veliko veselico. Ta piknik bo mesto cerkvenega piknika, kateri izpade letos.

Se pridem.

Willard, Gorman, Tioga.

Čakam in čakam pa le vedno nič. Kar noben se noče oglašiti, da si jih poznam, ki so bolj zmožni v pisavi in v poročevanju kot pa jaz. No, bom pa zopet jaz par novic poročal.

Vreme imamo kaj neprijetno vedno dež. Dežja več kot preveč, če se vreme ne kaj na boljše ne obrne ni nam farmarjem nič kaj dobrega za pričakovati. Zadnji čas obola je bila skoro vsa družina pri rojaku M. Podobniku, hiša je bila pod zdravniškim nadzorstvom. Sedaj so zopet vsi ozdraveli. Imeli smo že več

"Ženski svet pravi, da jaz nisem tako napačen fant," pristavi potem veselo.

Dekle se ozre vanj. "In tvoj oče pravi, da sem tudi priden fant."

"Au!" zavpije dekle. "In kaj ti misliš? vpraša pastir.

"Jaz si pa svoje mislim."

Vsedel se je bliže k nji, potegnil par vlakenc iz kodelje in ji šepetnil: "Ali bi bil za te?"

"Ja, ko bi imel črne lase," reče dekle tiho.

"Črni nimam," pravi fant, "imam pa rjave."

"Pa, ko bi imel tako temne oči!" pravi.

"Temnih nimam," de fant, "imam pa plave."

"Pa, ko bi ti znal tako jahati," pravi spet.

"To pa znam, če imam le konja dobrega."

"Pa, če bi s konjem ne ušel!"

"Ušel pa ne bom!" Tedaj sta bili glavi že čisto blizu

"Piknikov" prav vsi so se dobro obnesli. Posebno "piknik" na Gormanu je izpadel povsem zadovoljivo. Piknik je bil prirejen v korist cerkve. — V nedeljo dne 6. Julija bo prvo sv. obhajilo otrok. Takrat pa zopet vsi skupaj zakaj Altarno društvo bo oskrbelo za otroke in za odrasle nekaj kar ne sme noben zamuditi. Ta dan ste vabljeni vsi. Tudi pisec teh vrstic se gotovo vdeleži. Na Gormanu sta rojaka Fr. Hribar in John Kartingar postavila moderne hleve. Sosedie smo se skoro vsi odzvali, ko smo bili klicani, da je bilo delo prej končano. Gospodinje pa so pokazale, da znajo vsega in izobilju pripraviti, za v okrepčilo. Tudi "onega" katerega vsak rad ima dobili smo, tako, da se nam je kri poživila. Povedano naravnost da le pri naših rojakih je pripravljena, rekel bi skoro vsega preveč.

Pred kratkim sem kot organizator dr. sv. Družine K. S. K. J. obiskal več rojakov, da dobim kaj otrok. v Mladinski oddelk K. S. K. Jednot. Imel sem sabo tudi knjižico za nabiranje, za narodni kolegij. Najprvo sem se vstavljal pri daleč na okolu dobro znani družini John Petkovšek. Preden sem prestopil prag mislil sem si, če bode začetek dober, bode tudi dovoljno končano. — Začetek dober. — Rojak kadar Te pot nanese tu na Willard ne pozabi obiskati družine John Petkovškove. Sprejet hoš prijazno in postrežen, kar premore hiša. Tu se vidi da vlada pri tej hiši mir in zadovoljstvo. Teh družini veljajo besede da kdor Boga ne pozabi, tudi Bog ga ne zanusti. Tu sem dobil dva kandidata za K. S. K. J. in dar za kolegij. Obiskal sem še več rojakov povsod sem bil z veseljem sprejet. Kar me je pa še najbolj veselilo skoro vsi naročeni na Edinost in Ave Maria. Rojaki pa ki se nimate teh listov naročite se nanje in videli boste kaj je katoliški list pri hiši. Še sem bil namenjen par rojakov obiskati a mi ni čas dopuščal, zakaj ravno ta dan imelo je žensko društvo Marija Pomagaj, števil. 174, K. S. K. J. svojo veselico na Mr. Fr. Gregoričevi farmi. Tja sem hitel misleč, da se parkrat po "Ribensko" obrnem a nisem imel sreče, zakaj bilo je "mladih" toliko, da jih je bilo veselje gledati ko so tako urno in nalahko privzdigovali noge. Kazalo mi ni drugega kot iti proti domu. Kakor že rečeno, začetek dober, bil je tudi konec. Dobil sem 20 mladih kandidatov za K. S. K. J. in tudi za kolegij sem dobil, da sem bil z vsem zadovoljen. Rojaki sedaj sem videl, da vlada med Vami prava sloga in ljubezen. Le še nadalje tako.

Se imam več stvari za poročati, pa sedaj mi časa pri-

(Dálje na 3. strani.)

skupaj. Ni bilo dolgo, in gospodar je že vedel, za to kupčijo. Spravil je pastirja od hiše. "Dve, tri leta pojdi kam drugam za hlapca; če potem ne bo nobene zapreke, pridi vprašati, bomo videli."

Tri leta so minila, zapreke ni bilo, fant je prišel vprašat, in zgovorili so se. Ne zgovorili se o tem, če bo, ampak o tem, kdaj bo.

Na poročni dan svoje hčere je doživel gospodar še posebno veselje. Ko so sedeli pri oštirju v boljši sobi, je zaklical neki voznik pri oknu: "Ti, stari, če hočeš videti svojega krščencu viseti, pelji se jutri v mesto. Imajo ga."

Gospodar si je res dal pripraviti konja in voz in je povabil še novoporočenca: "Peljita se z menoj, če nimata boljšega opravka!"

"Hvala, oče," je rekel mladi zet, "imava že druge skrbi."

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zjedinenih Državah SEDEŽ: JOLIET, ILL. Inkor. v drž. Ill.
Severne Amerike Inkor. v drž. Pa.
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR.

Predsednik GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik J. JOS. PAVLAKOVICH, 54 Low Rd., Sharpburg, Pa.
Gl. tajnik J. JOS. SLAPNICHAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja REV. J. C. MERTEL, 223-57th St. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR.

ANDREW GLAVACH, 1844 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
JOHN PETRIČ, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR.

ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOS. KLEMENČIČ, 1212 N. N. Broadway, Joliet, Ill.
FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

Do dne 31. dec. 1923. je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$32,778.16.

Prosimo Slovence in Hrvatce, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo, ter ga pridružio Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov (ic). Sprejemajo se moški in ženske, od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE H DRUŽBI SV. DRUŽINE!

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

4. Višja misel v ledu.

Tudi ledu ne manjka po sebnosti, ki se lahko tolmači v višjem pomenu. Vobče dirne nas zmrzlina neprijetno. Ko zima pritiska zamrznejo reke in jezera. Teško leži led na zemlji. Voda izgubi življenje, živahnost.

Tudi duša ti more zledeneti, zmrzniti, če jo smrtni greh oropa oživljajoče milosti božje. Strašna je ta duševna zmrzlina. Duša ni mrtva, a nima življenja. Ali nisi že izkusil te duševne zmrzline? Duša poje veselja, vriska, kakor vriska gibčna voda v solnčnih žarkih, ako dušo obseva milost božja. A priklati se mrz grešne pošasti, zaveje mrzli zimski krivec, pride greh, in duša postane mrzla, črna, mrtva. Kdo ti raztopi ta strašni dušni led? Ne obupaj! Kakor izgine led pri solnčnih žarkih, tako se raztopi tudi dušna zmrzlina, če se obrneš z zaupanjem do neskončne toplote usmiljenja božjega. Solnce pravičnosti te zatrjuje: "Kakor led v lepem vremenu, se bodo topili tvoji grehi" (Sirah 3, 17). Greh je zimski mrz; pred njim vse otrne. Duh božji je življenje, živa voda. Zato pravi psalmist: "Zaveje njegova sapa, in te ko vode" (Psalm 147, 7).

VRELCI.

Studenček pod skalo, kako si vabljev, in v svoji prostosti kako ljubeznjiv.

1. Kako vrelci nastanejo.

Čudovita naprava v naravnem gospodarstvu so oblaki. Iz oblakov roslja dež, pada sneg. Zemlji prihaja z oblakov dan na dan cela vrsta raznih dobrot. Posredno napajajo oblaki tudi vse vrelce, naj ti žubore v temnih lesih gorskih pobočjih, ali v suhi, pešeni puščavi.

Vrelec ali vir je znana prikažen. Ob vrelcih vre voda iz zemlje, pa ne samo ob kakem deževju ali v kakem močvirju temveč nekako neprestano. Voda iz vrelca se mora tudi odlikovati po posebni vrli, biti mora hladna, čista, topla, zdravilna. Nekateri vrelci so znani širom sveta. Amerika ima svoje Colorado Springs, Jugoslavija Rogaško Slatino, Češka Karlove vari. So kraji, kjer ima vsaka

vsaka vrelec, studenec, da, prospeh celih krajev je pogostoma odvisen od kakega vrelca. Gotovo si že kdaj pil čisto studenčnico. Tudi najnavadnejši vrelec ob poti je zanimiv. Žeja te. Prispeš do vrelca, napiješ se in odideš. Kolikokrat si že pogasil tako svojo žejo. Pa si kdaj pri studenčku, vrelcu postal in premislil, da deluje skrivno tisočero moči v globočini, na višavah noč in dan, preden tvorijo združene vir, iz katerega si se okrepčal, ohladil? Vsedi se poleg mene ob hladnem studenčku, da malo pokramljava.

Učenjaki so dognali, da so nekateri vrelci ob morskem obrežju z morjem v zvezi in dobivajo svojo vodo po podzemskih cevah. Ako so vrelci ob nizkem obrežju, se more na njih opaziti vpliv plime in oseke. Voda jim prihaja po cevah brez cevi!

Fine prekajene in "sugar cured" šunke in slanina lastnega izdelka, najprijetnejšega duha in okusa. Poskusite jih še danes.

THE J. C. ADLER CO.
Telefon 101
Bluff and Jefferson Sts.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje s 2. strani)
manjkuje, povem pa, da če se kateri drugi v kratkem ne oglasi se bodem pa zopet jaz. S pozdravom na vse rojake v okolici Willard-a in čitateljem tega lista.

Ludvik Perušek, farmar.

Waukegan, N. Chicago, Ill.

Človek z veseljem opazuje, kako zadnjih par let od kar se je vstanovilo Slovensko stavbinsko in posojilno društvo, naša naselbina napreduje. Nekateri rojaki si zidajo nova domovja, drugi si popravljajo sedanje in zopet tretji hranijo denar, za poznejši čas. Smelo se lahko trdi, da če bo šlo tem potom naprej, bo v par letih vsaka slovenska družina lastovala svoj dom. In tako je tudi prav, ker to je namen naše stavbinske družbe. — Varčuj hrani in lastuj svoj dom. Ravno sedaj je veliko povpraševanje po denarju, zato se Slov. stavb. dr. do vas, da ako še niste, postanite delničar tega prekoristnega društva. Vložite svoje prihranke pri temu društvu, na 4 in pol odstotkov obresti. Najlepša prilika je sedaj s pričetkom meseca julija, ko potečejo obresti na banki. Tukaj imate obresti od vsakega dneva, ne izgubite tako obresti, kakor na banki, ako med letom dvignete denar. — Toraj vsi oni, ki imate denar na roki ali banki. Vložite vaš denar pri Slov. stavb. in posojilnem društvu, na 4 in pol odstotkov obresti. Pomagajte sami sebi in svojim sosedom.

Vsem onim, ki še niso obrestili prejeli od denarja, ki imajo vložnega, se prosi in opominja, da gotovo pridejo prihodnjo soboto in dvignejo obresti. Posebno se opozarja društva, da pošljejo blagajnika ali pa tajnika, tako da naš

Antonija Rifel

IZKUŠENA BABICA

207 Bridge St., Joliet, Ill.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

blagajnik stvar v red spravi. Za Slov. stavb. in posojilno društvo

Math Ivanetich, tajnik.

BARBERTON, O.

No prijatelj, kam pa jo boš krenil prihodnjo nedeljo 6. julija? Gotovo ne drugam, kakor na piknik, katerega priredijo farani cerkve Srca Jezusovega na farmi rojaka in sofarana John Šega v Shermanu. — Čisti prebitek od piknika je namenjen za našo cerkev Srca Jezusovega. Na tem mestu se uljudno vabijo vsa slovenska društva, kakor tudi vsi posamezni Slovenci in Slovenke iz Barbertona in okolice, da se vdeležijo imenovanega piknika, saj se gotovo menda vsaki rad nekoliko pohladi v tej neznosni vročini. Zato pohitimo na 6. julija v senco košatih dreves na farmo John Šega, tam se ne bomo samo pohladili pač pa tudi pošteno zabavali, ker kakor se sliši je pripravljali odbor pridno na delu. Trudi se, da bo preskrbel vsako-vrstne zabave za razvedrilo občinstvu, gotovo ne bomo pogrešali tudi slovenske pesmi, zato bo skrbelo pevsko društvo Danica. Vršila se bo tudi dirka v tekanju in sicer med najbolj debelimi in pa med najbolj suhimi. Pričakuje se toraj, da se ne bo pogrešalo na omenjenem pikniku nobenega zavednega katoličana iz Barbertona, in okolice, toraj na veselo snidenje 6. julija na farmi John Šega.

Faran.

SIRITE "A. S. IN EDINOST"

Urada telefon 651

Na domu tel. 4499

DR. M. FINKEL

Zdravnik in Ranocelnik.

1001 Collins St., Joliet, Ill.

V uradu od 2. ure do 4. popoldan in od 6. do 8. zv.; ob nedeljah od 10. do 12. popoldan zastoj.

S. P. D.

Sv. Mohorja

USTANOVLJENA V CHICAGO, ILL., 31. DEC. 1921.
Sedež Chicago, Illinois.

Predsednik, Frank Banich, 1902 W. 22nd Str.
Podpredsednik, Joe Zabkar, 1824 W. 23 Str.
Tajnik, Anton Stonich, 1834 West 22nd Place.
Zapisnikar, Joseph Kopal, 1901 W. 22 Str.
Blagajnik, Joseph Beribak, 1653 West 22nd Street.
Društveni zdravnik Dr. J. E. Ursich, 1901 West 22nd St.
Duhovni vodja Rev. P. Kazimir Zakrajšek, O. F. M.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, Steve Foys in John Densha.

POROTNI ODBOR:

John Terselich, Louis Duller in John Kosmach st.

Organizator, John Petrovič.

URADNO GLASILO: "EDINOST."

Družba zboruje vsako prvo nedeljo ob pol 2. uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Štefana na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 12. do 55. leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c. na mesec mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovenca v Chicago. Rjaki pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družabnega tajnika ali pa predsednika.

NAZNANILO.

Chicago, Ill.

Članstvo družbe sv. Mohorja se s tem uradno obvešča, da se vrši prihodnja red-

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevaža pohištva — premo: — les — in vse kar spada prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

ZA ROŽE

telefonirajte 65

Chicago Carnation Co.

407 Jefferson Street
Joliet, Illinois.

JOS. MURN

SLOVENSKI ČREVLJAR

1011 N. Chicago St.

JOLIET, ILL.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

\$10.00 do \$15.00

JE SVOTA, KI JO BOMO VAM PRIHRANILI NA VSEH MOŠKIH IN FANTOVSKIH OBLEKAH.

Pri nas je Vam na razpolago na stotine in stotine najboljše obleke z enimi ali dvojnimi hlačami, katere lahko izberete. Imamo svetle, srednje in temne barve obleke, v vseh rednih velikostih, za večje in debelejšje osebe, kakor tudi suhe in manjše ljudi v vseh ekstra velikostih.

Pridite in oglejte si naše občudovanja vredne cene, ki smo jih nastavili oblekam. SEDAJ DOBITE OBLEKE OD

\$20.50; \$24.50; \$29.00; \$33.00 in \$42.00.

MOŠKE HLAČE, SLAMNIKE, SRAJCE IN SPODNJO OBLEKO DOBITE PRI NAS SEDAJ PO POSEBNO ZNIŽANI CENI. POSLUŽITE SE TE PRILIKE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA

1800-1808 Blue Island Ave., Cor. 16th Street.

Varna banka za vlaganje vašega denarja

BLAGODEJNA MOČ HRANJENJA

Ustvarja zaupanje, neodvisnost in priliko. Mnoga velika bogastva so imela svoj začetek v skromnosti. MILJONE LJUDI HRANI — RAVNO ZA TA CILJ. Zavzemite se tudi vi tako delati in zadovoljni boste z uspehom.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., vogal 19. ceste
CHICAGO, ILLINOIS

Naš INOZOMSKI ODDELEK Vam vedno najboljše postreže pri pošiljanju denarja, s prevoznimi parobrodskimi listki za in iz Evrope, izdeluje razne zaprisežene izjave in druge potrebne listine.

SOŠKI ČRNOŠOLEC: MLADI GOZDAR

Izviran roman.

XV.

"Menil, da ima roko ljubčino,
Pa je imel le tace mačkino."

Nar. p.

Prišla je jesen. Listje po drevju je pričenjalo rumeneti in odpadati. Cvetlice so se jele otrešati pisanega cvetja ter počasi veneti in umirati. Studenček nad Prelazjem je tiho žuborel pod odejo bukovega listja. Le sem pa tje je pokazal svoje biserne valčke izpod listja, a jih takoj zopet skrili, kakor da ne bi mogel prenašati otožnega pogleda v hiračo naravo . . .

V tem letnem času torej je korakal nekega jutra Sever navzgor proti Prelazju, nesoč v rokah malo, zaprto košarico. Stopal je počasi in zrl zamišljeno pred se v tla. — Kar začuje v bližini korake. Nasproti mu prikreva siromašno oblečen berač. Lice mu je upadlo, oči globoko vdrte, hrbet upognjen. — Skoraj bi ne bil mogel Sever več spoznati svojega nekdanjega tovariša, Kozmeka Mraka.

"O. Kozmek, dobro jutro! — Kako!? — Tak star fant, pa tako čmeren, kisel . . .!"

Mrak ne črne besede, ampak meri s srepim pogledom Severja od pete do glave. Čez nekoliko časa pa vendar izpregovori z osornim glasom:

"Ti — volk v ovčji podobli! — Kaj praviš, — kisel! — čmeren . . .!? — Haaa, le pluvaj na — revnega capina . . . Srečen si, — jaz nisem; zelo pljuvaj, haa, pljuvaj . . ."

"Kozmek, misliš-li resno?"

"Kozmek se zmeni zato, kar misli, — kar čuti berač ob cesti!"

"Kozmek, jaz sem še vedno stari Tone, — tvoj prijatelj."

"Bodi! — Jaz vem le to, da nič v trebuhu kruli po črevesu. — Tiiii . . ., ti pa lahko veš še marsikaj; veš tudi, kako si spravil mene trideset let prezgodaj pod zemljo. — Ti, strupena gomaz, ti kuščarjev rep; ti si kriv, da ne morem ne živeti ne umreti."

Kaj ongaš za božjo voljo?!"

"Vprašaj svojo vest, ne mene!"

"Si-li zblaznel? — Ti je-li zlezla pamet v peto?"

"Pamet v peto ali peta v pamet; to ni vse nič. — Ali ti si me uničil!"

"Kako? — Kje? — Kedaj?"

"Veš sam prav na tanko, kako, kje in kedaj."

"Sedaj pa vidim, da se ti je kolesce potrl v možganih."

Prav govoriš; potrl, — strl si me . . ."

"Jaz?"

"Ti!"

"Kdo je norec; ali ti ali jaz ali oba?"

"Resnica je v sredi."

"Toraj sem jaz. — Prav imaš. — Sedaj sva vsaj na čistem. — Z Bogom!" Nato Sever odide.

"Hej, prijatelj, končala nisva še!" vpije Mrak za odhajajočim, ki se takoj ustavi in navidezno ježno reče:

"Kar imaš še, povej hitro. Meni se mudi."

"Tone — sveti križ božji — če si ti s škrateljkom v zvezi, jaz nisem."

"Je pa škratelj s teboj."

"Čakaj, da ti povem! — Če bi bil ti z golo človeško roko pisal ono pismo, že veš, ono pismo, — ne bi se bil nikdar dvignil proti meni tak pekel, kot se je sedaj."

"Pismo in — pekel!"

"Da, tvoje pismo mi je zanetilo ogenj pod nogami . . . Sam škratelj ti je vodil roko, ko si pisal."

"Nikak škratelj, Mrček! — Moja volja je vodila roko in kurje pero . . ."

"Vražje pero, ki mi je zaprlo farovž, vzelo nevesto, izkopalo preran grob . . ." Debela solza se je prikotala pri teh besedah Mraku po ranozranem licu ter padla v cestni prah.

"Mrak! — Zdi se mi, kakor da bi se pravdala za oslovno senco."

"To ni oslova, ampak osel sam s kostmi in ušesi. — Vest te peče, zato bi rad napeljal govor drugam."

"Vidim, da je najbolje, ako te danes pustim v miru."

"Da bi me bil pustil že poprej, poprej . . ."

"Z Bogom! — Pozdravi nevesto!" reče hudomušno Sever in odide.

"Le pojdi, škratov zet! — Povem ti pa, da se še srečava . . ."

"Gotovo! — Na sodnji dan popoldne, ko bosta imela špelo poroko," oglaš se Sever iz daljave.

XVI.

"Dan jasni, dan oblačni v noči mine,
Srce veselo in bolno, trpeče
Vpokoje! bodo groba bolečine."

Prešeren.

Bilo je istega dne že pozno zvečer. Nad trnovskim gozdom so se kopičili črni oblaki in hladen veter je pihal preko vrhov košatih bukev. Kmalu je začel šumeti po orumenelom listju močan, mrzel dež. Mirko in Sever sta sedela tačas doma v izbi. Odvečerjala sta bila že davno, nato sta se pa razgovarjala o tem in onem.

Mirko je imel že nekaj tednov mnogo več dela nego poprej. Obolela je bila namreč nadgozdarjeva gospa, zato je moral nadgozdar skoraj vse nadzorovanje v gozdu za oni čas prepustiti Mirku. Po obilnem delu se pa vsak rad malo razvedri. Tako je tudi Mirko sedaj tem raji malo kramljal zvečer s Tonetom.

PET TRUPEL NAŠLI V BUNGALOW. ZLOČIN SE NI POSNJEN.

Nobenega sledu po zločincu.

Elmhurst, Ill. — Otto Eder, njegova žena in trije sinovi Roy, 11, Harvey, 6, in Jack, 3, so postali žrtve, od sedaj še nepojasnjene zločinske roke. Mr. Eder je bil šofer, za Checker Taxi Co. in je živel v svojem bungalovu na Division St. W. Elmhurst.

Sosedom se je čudno zdelo, kako da ni nobenega od družine videti, šli so pogledati, nudi se jim je grozen prizor. Eden in dva mlajša sinova sta bila v postelji v eni spalni sobi, njih glave razbite, očitno s kakšno trdo stvarjo. Mrs. Eder so našli v jedilni sobi v enakem stanju, starejši deček je pa bil ravno tako ubit in so ga našli v kopalni bani, napolnjeni do polovice iz vodo. Nereda ni bilo v hiši, tako da je roparski umor izključen. Čudno se je zdelo policiji, da so bila vsa trupla lepo zadelana z odevami, še celo dečkovo v kopalni bani. Edino sumnjo imajo na nekega človeka, kateri je po izpovedi sosedov večkrat prišel k tej družini na obisk in ostal dlje časa pri njih. Tako tudi na dan zločina so ga videli okrog hiše. Sosedom je bilo tudi znano, da je Eder rekel svoji ženi, da se morajo tega človeka odkrižati. To je edina sumnja in najbrže bo tudi prava.

Ako ti kak "učenjaki" noče, da imaš v svojem komolcu gosjo mast, povej mu resnico, da to ni res in niti se ti ni potreba zahvaliti za tak poduk.

Kadar slabi časi nastanejo, mora revež svojo hrbtno kost v sprednjo spremeniti.

Nekateri ljudje znajo naravnost — pokonci lagati.

— New Castle, Ind. — Tri osebe so mrtve in ena ranjena, ko je neki avto kolidiral z metornim kolesom v New Castle, Ind.

— Joliet, Ill. — Lawrence Bošnik, 915 Scot St. je bil a-retiran, ker je, kakor poroča policija nasilno postopal z družino.

— Praviš, da si katoličan, in da ti je vera sveta; če je to res, potem priporočaj in širi katoliško časopisje, ki se za sv. vero bori.

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(Holy Family Society)
št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois.
Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1924:
Predsednik . . . George Stonic
Podpredsed. . . John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich,
Zapisnikar . . . Frank Videc
Blagajnik . . . Jos. Gršič
Reditelj . . . Martin Bluth

Nadzorniki:
Anton Šraj ml., Anton Barbich, Frank Vranickar.

Društvo šteje 494 članov in članic ter 182 otrok. Za 50c. na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$12,149.50 bolniške podpore.

Dne 1. marca 1924. se je nahajalo v blagajni \$4788.87.

Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko zavarujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvo.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich, 815 N. Chicago St.; tajnik: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Ger-sich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

Well Installed
THE
MONCRIEF
FURNACE

Postavimo jih v bližini 50 milj od Jolietu.

Imamo zalogo železnine vseh vrst.

Joliet Slovenian Sheet
Metal Shop

Jos. M. Klemenčič, lastnik

1214 N. Broadway

TELEPHONE 1255-M.

Gutter, Cornish, Slating,
Ceiling Work.

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarino. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

FIRST
NATIONAL BANK
Established 1857

Predno, ko greste
od doma.

na počitnice to poletje, ne pozabite priti v našo banko in zamenjajte Vaš denar v "Travelers' Checks" — potniške čeke. Ti čeki se sprejemajo kot gotovina vsepovsod in jih ne more vnovčiti nihče drugi, kakor Vi sami. Mi jih imamo v vseh primernih vrstah in količinah.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST
and LARGEST
BANK in JOLIET

1924

1924

10 DAYS
GRAND CARNEVAL

—GIVEN BY—

ST. GEORGE'S CHURCH SO. CHICAGO

FOR BENEFIT OF NEW HALL

JULY 4th TO 10th

ON EWING AVENUE

Between 97th and 98th Sts.

— under Auspices of —
YOUNG LADIES AND MEN OF PARISH.

10 DNI

Veliki Karneval

ZA

Cerkev sv. Jurija v So. Chicago

V POKRITJE STROŠKOV ZA NOVO DVORANO

od 4. julija do 14. julija 1924

NA EWING AVENUE

Prireja Karneval odrasla ženska in moška mladina.

ROJAKI STE PRIJAZNO POVABLJENI!

DOBRODOŠLI!

1924

1924